

IILAAKSO

VUOKRATAAN YRITYSTILOJA
HUIPPUEDULLISESTI

Vain 25 minuuttia Oulusta

KYSY LISÄÄ:
Antti Tuomaala
040 672 1389
www.iilaakso.fi

Metsäalan kokonaisurakointia

KANNOLTA TEHTAALLE

SOITA 0400 391 855

www.iinmetsatyo.fi

IIN ENERGIA

PIENI SUURI SÄHKÖYHTIÖ

KUNTO KLUBI

KUNTOSALI & HIERONTAPALVELUT

Kauppatie 12, li • P. 040 568 4068
www.iinkuntoklubi.fi

Suomalainen lounas!!

★★★★★
Tuoretta, paikallista, terveellistä

MA-PE 10.30 -13.30

Micropolis, li

Ravintola Chuan Yi www.chuanyi.fi

AVOINNA ma-pe 08 - 17

Puh. 044 529 1111

"Oikeista aineksista oikeasti tehty oikea ruoka"

puh. 040 5636 219
toimisto@hayrynenoy.fi
Teollisuustie 1, 91100 li
www.hayrynenoy.fi

BUFFET-LOUNAS 2 YHDEN HINNALLA

Neste Nelosparkki tarjoaa kaksi lounasta
yhden hinnalla tällä kupongilla.

Buffet tarjolla klo 10:30-16:00

Tarjous voimassa 20.-22.11. ja 25.-29.11.

Ei voi yhdistää muihin tarjouksiin

Tervetuloa!

Lounaslistan löydät osoitteesta
www.nelosparkki.fi

Neste Nelosparkki
Avoimna ma-la 6:30-22, su 8:00-22
Kirkonkyläntie 7 A Kuivaniemi
Puh 08 724 7125
www.nelosparkki.fi

NESTE

On kahdenlaista rohkeutta: tehdä jotain tai olla tekemättä, molemmissa on riskinsä

Yrittäjyys on jatkuvaa päätöksentekoa, ja jokaisen päätöksen taustalla piilee kaksi mahdollisuutta: toimia tai jättää toimimatta. Molemmat vaihtoehdot vaativat rohkeutta, mutta niiden mukana tulevat riskit ovat erilaisia. Jos päätät toimia, saatat epäonnistua, kohdata vastoinkäymisiä tai huomata, ettei idea ollutkaan niin toimiva kuin aluksi ajateltiin. Jos taas päätät olla toimimatta, vaarana on menettää mahdollisuus – ehkä jopa jokin suurta.

Erityisesti yrittäjyyden alkutaipaleella tämä rohkeuden kaksijakaisuus korostuu. Uusi idea voi tuntua innostavalta, mutta samalla heräävät epäilykset: Entä jos tämä ei toimi? Mitä muut ajattelevat? Uskallanko ottaa riskin? Juuri nämä kysymykset voivat joko kannustaa tai lamauttaa. Pahimmillaan sisäinen epäily tai ulkopuolisten epäilykset voivat tukahduttaa jo valmiiksi hyvät ideat.

On tärkeää huomata, että ulkopuoliset epäilijät eivät aina tarkoita pahaa. He voi-

vat haluta suojella sinua pettymyksiltä tai nähdä riskejä, joita itse et huomaa. Mutta heidän epäilynsä voi myös toimia negatiivisena painolastina, joka vie sinulta uskon omiin kykyihisi. Tässä kohtaa tarvitaan yrittäjän

”Yrittäjydessä ei ole yhtä oikeaa tietä. Jokainen päätös, olipa se toimiminen tai toimimatta jättäminen, sisältää riskejä. Tärkeintä on, että uskallat tehdä päätöksen, joka tuntuu omalta. Ja kun päätös on tehty, kulje valitsemallasi tiellä pää pystyssä, oli matka sitten mutkainen tai suora.”

sisäistä rohkeutta – kykyä uskoa itseensä, vaikka maailma ympärillä kyseenalais-taisi.

Samalla kannattaa muistaa, ettei päätösten tekeminen tarkoita sokeaa rohkeutta. Yrittäjyys ei ole pelkästään uskallusta hypätä tuntemattomaan, vaan

myös valmiutta arvioida riskejä, tehdä suunnitelmia ja ottaa pienempiä askeleita kohti tavoitetta. Välillä rohkeinta, mitä voit tehdä, on sanoa ”ei” jollekin idealle, jos sen riskit ylittävät hyödyt. Toisaalta joskus on pak-

ko hypätä, vaikka maaperä tuntuisi epävarmalta.

Epäilijöiden äänen hiljentäminen – niin ulkoisten kuin sisäisten – on yksi yrittäjyyden tärkeimmistä taidoista. Hyvä idea voi kuolla liian varhain, jos annamme pelkojen tai muiden mielipiteiden ohjata liikaa pää-

töksiämme. Siksi on hyvä kysyä itseltä: toiminko siksi, että uskon, vai jätänkö toimimatta siksi, että pelkään? Rohkeus ei ole pelon puutetta, vaan kykyä toimia siitä huolimatta.

Yrittäjydessä ei ole yhtä oikeaa tietä. Jokainen päätös, olipa se toimiminen tai toimimatta jättäminen, sisältää riskejä. Tärkeintä on, että uskallat tehdä päätöksen, joka tuntuu omalta. Ja kun päätös on tehty, kulje valitsemallasi tiellä pää pystyssä, oli matka sitten mutkainen tai suora.

Yrittäjän päätöksen teko on mahdollista saada apua yrittäjäjärjestöstä. Moni idea vaatii tervehdystä ja asiantuntevaa sparrausta. Päätöksenteon tukea voi hakea myös Iin Micropo-

liksesta. Kuntaa kiinnostaa aidosti alueensa yritysten menestyminen. Apua kannattaa pyytää päätöksensä tueksi mieluummin nyt heti, kuin myöhemmin. Älä siis epäro-ikä käyttä tarjolla olevaa

apua, siten voit minimoida riskejä.

Juha Kallio
Puheenjohtaja,
Iin Yrittäjät ry

Yrittäjyys on jatkuvaa päätöksentekoa, ja jokaisen päätöksen taustalla piilee kaksi mahdollisuutta: toimia tai jättää toimimatta, luonnehtii Juha Kallio, Iin Yrittäjät ry:n puheenjohtaja.

Myönteistä kehitystä laajalla rintamalla

Elämme vuoden loppua ja tänäkin vuonna on tapahtunut kunnassamme ja kuntamme alueella monenlaista myönteistä asiaa ja kehitystä. Olemme saaneet viettää 650-juhluvuotta yhdessä juhlien monin eri tavoin ja osallistuen erilaisiin tapahtumiin, joita eri kylissä ja eri puolilla kuntaa on vietetty runsaasti. Juhlavuoden teema kylät, virrat ja sillat kuvaavat hyvin kuntamme historiaa ja nykyisyyttä, sekä polkua, millaista pitkin tähän hetkeen on tultu.

Laajan kuntamme alueella tapahtuu paljon myönteistä eri sektoreilla ja monet valmisteilla olevat asiat tulevat näkymään muutoksina tulevina vuosina. Olemme säilyttäneet vetovoimamme haluttuna asuinpaikkakuntana ja myös monet uudet yritykset ovat nähneet Iin potentiaalisena sijoittumispaikkana. Uusia yrityksiä on perustettu ennätystahdissa.

Kunnassa on jatkettu vahvaa työtä matalan kynnyksen liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksien kehittämisessä ja parantamisessa ja myös kannus-

tettu liikkumaan erilaisilla houkuttelevilla kampanjoilla. Viimeisimpinä valmistuneina investointeina ovat muun muassa Vihkosaaren uimala ja Tikkamäen kuntolupuisto. Panostamalla liikunnan ja liikkumisen

”Panostamalla liikunnan ja liikkumisen mahdollisuuksiin, mahdollistetaan kuntalaisille paremmat mahdollisuudet oman kunnon ja terveyden ylläpitoon ja samalla paremmat vapaa-ajan mahdollisuudet lisäävät myös kuntamme vetovoimaa ja pitovoimaa.”

mahdollisuuksiin, mahdollistetaan kuntalaisille paremmat mahdollisuudet oman kunnon ja terveyden ylläpitoon ja samalla paremmat vapaa-ajan mahdollisuudet lisäävät myös kuntamme vetovoimaa ja pitovoimaa. Tähän halutaan tulla ja täällä halutaan viettää aikaa.

Iin sijainti on erinomainen. Kuntamme läpi virtaa valtakunnalliset pääväylät kuten nelostie ja rautatie. Junan pysähtyminen jälleen Iissä, matkustamaan nousu ja kyydistä jääminen ovat entistä lähempänä.

Vuosien pitkäjänteinen työ on kantamassa hedelmää. Mahdollinen kaukojunan pysähtyminen Iissä, lisäksi myös osaltaan kuntamme vetovoimaa ja matkailupotentiaalia sekä mahdollistaisi vapaa-ajan liikkumisen kauemmaksi Iistä jopa Helsinkiin ja jatkossa jopa Eurooppaan ja Tukholmaan

saakka. Samoin tämä parantaa työmatka- ja opiskelumatkaliikkumisen mahdollisuuksia.

Kuntatalous on jälleen haastavassa tilanteessa. Julkisen talouden velkaantumisen on vauhdikasta ja kunnat painivat nousevien kustannusten ja isojen investointihaasteiden keskellä. Iissä on myös jatkettava tiukkaa taloudenhallintaa ja uudet investoinnit vaativat tarkkaa punnintaa. Valtarin koulu tarvitsee uutta tilaa ja myös kirjastolle olemme etsimässä vaihtoehtoja paikkaa. Turvalliset ja terveelliset tilat täytyy olla päätösten ja toiminnan lähtökohtana. Haasteistakin huolimatta, näen Iin kunnan tulevaisuuden valoisana. Meillä on myös

lapsia ja nuoria, tulevaisuuden toivoja, täällä on hyvät mahdollisuudet asua, tehdä työtä ja yrittää. Arvostamme meidän yhteistä 650-vuotista historiaa ja pe-

rinteitä ja samalla katsomme positiivisesti tulevaisuuteen.

Johannes Tuomela
Iin kunnanvaltuuston
puheenjohtaja

Haasteista huolimatta, näen Iin kunnan tulevaisuuden valoisana. Meillä on myös lapsia ja nuoria, tulevaisuuden toivoja, täällä on hyvät mahdollisuudet asua, tehdä työtä ja yrittää, sanoo Johannes Tuomela.

Vahvaa ja kestäväää kasvua – katsaus vuoteen 2024

Vuosi 2024 on ollut Iin yrityselämässä kehityksen, kasvun ja uudistumisen vuosi. Monilla Iissä toimivilla yrityksillä on pitkä historia paikkakunnalla. Osalla niistä toiminta on jo toisen tai kolmannen sukupolven käsissä, mikä on hieno osoitus sitoutumisesta ja perinteiden jatkuvuudesta. Samaan aikaan Iin elinkeinorakenne on monipuolistunut merkittävästi, ja uusia yrityksiä on perustettu eri toimialoille aktiivisesti.

Kuluvan vuoden aikana Iihin on syntynyt jo 56 uutta yritystä, kun viime vuonna määrä oli 48. Lisäksi kuntaan on muuttanut yrityksiä myös muualta. Nämä kaikki ovat vahvistaneet ja monipuolistaneet kunnassa olevaa osaamista. Nykyisin Iissä toimii esimerkiksi Pohjoismaiden suurin taitto- ja nosto-ovien valmistuksen yrityskeskittymä.

Monet yritykset ovat kasvaneet ja kasvattaneet toimintaansa. Myös yritysostoja on tehty. Menneinä hiljaisina, ja monille yrityksille vaikeina vuosina, ei olla lepäilyt laakereilla, vaan kehittämistoimia on tehty runsaasti. Talouden elpymässä monen yrityksen valmius vastata kasvavaan kysyntään on paremmissa kunnossa kuin aikoihin. Vuoden 2024 aikana kehittämis- ja investointitukia on haettu nelinkertaisesti viime vuoteen verrattuna. Myös monia uusia ja mittavia elinkeinoihin liittyviä hankkeita on vireillä. Kaikki edellä oleva kuvastaa yritysten kasvavasta luottamuksesta Iin tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Miksi Ii kiinnostaa? Olemme tehneet tämän vuoden aikana konkreettista yhteistyötä reilun 300 yrityksen kanssa. Keskusteluissa nousevat myönteisinä asioina esille Iin sijainti valtaväylien ja vesistöjen varrella, hyvät yhteydet sekä pohjoiseen että etelään, tuuli- ja aurinkovoimahankkeet ja niiden tuomat mahdollisuudet, edulliset ja hyvällä sijainnilla olevat tontit sekä edulliset yrittämisen kustannukset.

Suuri osa Iistä sijaitsee maaseutumaisella alueella, jossa yritykset saavat kehittämisen ja investointeihin tukirahoitusta. Näiden seikkojen lisäksi kunnan yrittäjämönteisyys ja aktiivinen ja eteenpäin vievä ote on koettu merkittäväksi vetoimitehtäväksi.

Kunnassa on panostettu yrittämisen mahdollistamiseen. Pentinkankaan yritysalueen tonttitarjonta on laajentunut syksyllä valmistuneen infrastruktuurin myötä. Iillä on nyt entistä enemmän laadukkaita tontteja tarjolla nelostien varrelta ja sen lähetyviltiltä eri puolilla kuntaa: keskustassa, Olhavassa ja Kuivaniemellä. Rannan alueen suunnittelukilpailu tulee tuomaan keskustaan kiinnostavia paikkoja asuin- ja liiketilarakentamiselle. Valtatie 4:n uuden tielinjauksen suunnittelu sekä Iin asemakeskuksen kehittäminen junan pysähtymisen mahdollistamiseksi ovat molemmat saaneet valtiolta MAL-rahoitusta. Molempien toteutuminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia elinkeinoelämän ja entistä elin-

voimaisemman kunnan kehittämistyöhön. Iin strategisen yleiskaavan ehdotus on tulossa uudestaan nähtäville. Yleiskaavan tavoitteena on ohjata kunnan maankäytön suuria linjoja ja tukea kunnan strategisia tavoitteita. Siinä on laajasti linjattu tahtotila kunnan tulevaan kehittämiseen. Kaavassa on yhteensovitettu erilaisia tarpeita, jotka koskettavat elinkeinoja, asumista, ympäristöä, liikennettä, virkistystä ja matkailua.

Olemme aktiivisesti kehittäneet myös omaa toimintaamme. Olemme kuunnelleet herkillä korvalla yritysten tarpeita, auttaneet yrityksiä verkostoitumaan keskenään, etsineet asiakkuuksia, järjestäneet toivottuja koulutuksia ja tilaisuuksia sekä olleet yrityksille tukena sekä kasvussa että markkinamuutoksiin sopeutumisessa. Olemme miettineet tulevaisuuden kasvun esteitä ja katsoneet, miten kunnan toiminnalla voidaan esteitä selättää.

Ennen kaikkea laajentumisen turvaaminen maankäytön pitkäjänteisellä suunnittelulla ja ennakoimisella on tilaa tarvitsevan yritystoiminnan kannalta tärkeää. Samalla olemme aktiivisesti houkutelleet uusia yrityksiä kuntaan ja toteuttaneet kymmenittäin tapaamisia muualla toimivien yritysten kanssa. Olemme myös markkinoineet Iin elinkeinoelämää uudella tavoin ja saaneet kasvattettua näkyvyyttä mm. Etelä-Suomessa.

Olemme etsineet yrityksiä, jotka voisivat hyödyntää Iin puhtaan energian

tuotantoa. Iissä tuotetaan runsaasti puhdasta sähköä, ja toivommekin tänne lisää sellaista energiaintensiivistä toimintaa, joka tuo tullessaan työpaikkoja, elinvoimaa paikallisyhteisölle, työtä alueen muille yrityksille ja uusia asukkaita kuntaan. Tämä työ on tuottanut tulosta, ja merkittäviä hankkeita on kehitteillä kunnassa.

Vuoden aikana yhteistyöhankkeet ja kumppanuudet ovat nousseet tärkeään rooliin yritysten etsiessä uusia kasvun ja liiketoiminnan kehittämisen mahdollisuuksia. Olemme järjestäneet erilaisia tilaisuuksia, koulutuksia ja verkostoitumistahtumia. Tiivis yhteistyö, kohtaaminen ja jakaminen mahdollistavat sen, että yritykset voivat oppia toisiltaan ja löytävää uusia kumppanuuksia. Tilaisuuksia on ollut ennen kaikkea matkailu- ja palvelualan yrityksille.

Olemme pyrkineet vahvistamaan Iissä toimivien yritysten pääsyä mukaan mm. tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden toteuttamiseen eri vaiheisiin. Tänä vuonna olemme yhdessä hanketoimijoiden kanssa järjestäneet iissä toimiville yrityksille suunnattuja hankkeiden hankintainfoja. Käymme myös jatkuvaa vuoropuhelua hanketoimijoiden ja yritysten kanssa siitä, miten voisimme varmistaa hankkeista saatavan mahdollisimman suuren paikallisen hyödyn.

Etsimme myös aktiivisesti ratkaisuja kiertotalouden liiketoimintaan energia- ja

Helena Illikainen: "Kunnassa on panostettu yrittämisen mahdollistamiseen."

ympäristöalalla toimiville yrityksille. Työtä tehdään mm. kehittämishankkeiden avulla. Hankkeet mahdollistavat kokeiluja ja uusien ratkaisujen etsimistä yhdessä yritysten kanssa tarjoten resursseja kehitystyöhön.

Kasvavana ja elinvoimaisena kuntana on tärkeää, että Ii panostaa yritysten toimintaympäristön kehittämiseen pitkäjänteisesti. Jatkamme työtämme paikallisen elinkeinoelämän tukemiseksi sekä kehitämme edelleen omia toimintatapojamme ja aktiivista otettamme kestävästä kasvun varmistamiseksi. Kiitän

lämpimästi kaikkia yrityksiä ja yhteistyökumppaneita yhteistyöstä, ja panoksesta Iin elinvoiman kehittämiseksi – jatketaan tätä työtä jatkossakin. Samalla toivon tulevien vuosien tuovan teille mukanaan lisää mahdollisuuksia ja menestystä.

Helena Illikainen
Iin kunnan elinvoimajohtaja,
Iin Micropolis Oy:n toimitusjohtaja

Iiläisten joulu yrittäjien ja kuntalaisten kanssa yhdessä

Iin kunnan keskusta-alueella vietetään lauantaina 30.11. kello 15 eteenpäin Iiläisten joulua, joka kokoaa yhteen kuntalaiset sekä paikalliset yritykset. Yrittäjät, torimyyjät sekä paikalliset asukkaat, tehdään yhdessä joulun taidokkaita.

Kuntalaiset voivat myös osallistua tunnelman luomiseen esimerkiksi tekemällä jäälyhtyjä, lumilyhtyjä omien talojensa tai taloyhtiöidensä pihoille sekä ripustaa jouluvaloja. Yritykset voivat tehdä erikoistarjouksia, joulukampanjoita sekä lahjakorttimyyntiä tai muuta jouluisia ohjelmia. Nämä ovat kaikki vain esimerkkejä ja osallistua

voi omalla tavallaan.

Kun kaikki aloittavat samaan aikaan, saadaan yhdessä mukava yhteisöllinen tunnelma aikaiseksi. Toivomme paikalle myös samaan aikaan torimyyjiä tuomaan paikallisten iloksi tuotteita myyntiin Huilingin alueelle sekä torille mahtuu myös myyjiä.

Iin yrittäjät järjestää äänestyksen, jossa yleisö saa äänestää kauneimman joulusomisteluun ja kiertää Iin keskustaa kartan avulla ihas-telemassa näitä kohteita. Kartan voit hakea Iin yrittäjien pisteeltä Huilingin alueelta tapahtumapäivänä kello 15 alkaen ja paluu-

ta kartta oman vastauksesi kanssa takaisin samaan paikkaan. Äänestäneiden kesken arvotaan yllätyspalkintoja ja äänestyksen voittaja palkitaan kiertopalkinnolla.

Huilingin alueella on yhteisöllistä jouluaiheista ohjelmaa, kello 15.30 Taffiin nuorten/lasten tanssiryhmän esitys sekä joulupukki, muurinohjalettuja, makkaraa ja kuumaa mehua tai glögiä. Joulupukille voi käydä tuomassa oman lahjoitoveljien.

Tehdään yhdessä ikimuistoinen vuosittainen joulutapahtuma Iihin!

Iin Yrittäjät ry

★ IILÄISTEN JOULU ★

LAUANTAI | 30.11.2024 | KLO 15-18

IIN KESKUSTA JA HUILINGIN ALUE

JOULUPUKKI | TANSSIESITYKSIÄ | MAKKARAA

LUODAN YHDESSÄ JOULUN TUNNELMA IIN KESKUSTAAN

KAUNEIN JOULUSOMISTELU -KILPAILU

Vuoden nuori yrittäjä Topias Jaara

Vuoden nuoreksi yrittäjäksi Iissä valittu Topias Jaara kertoi yllättyneensä valinnastaan.

- En todellakaan osannut tätä odottaa. Arvostan kovasti saamaani kunnianosoitusta, ja kannustan kaikkia nuoria harkitsemaan myös yrittäjyyttä uravaihtoehtona.

Yrittäjäperheessä kasvanneelle Topiakselle yrittäminen on ollut luonnollinen osa elämää lapsuudesta saakka ja yrittäjäksi ryhtyminen on haaveillut mielessä pikkupojasta saakka.

- Hallilla kulkeminen ja erilaiset työtehtävät siellä ovat tuttuja koko tuotantoketjun osalta. Taisin olla neljännellä luokalla, kun aloin siivoilemaan koulupäivien jälkeen, Topias kertoo.

Noista ajoista tie on kulkenut oven osien valmistamisen ja kokoamisen, asennusautojen siivoamisen ja pakkaamisen kautta asentajaksi ja myyjäksi sekä nykyisiin tehtäviin hallinnossa.

Tällä hetkellä Topias Jaara vastaa Findoorin taloudesta ja yrityksen tarvitsemien ohjelmistojärjestelmien kehittämisestä.

- Koko tuotantoketjun tuntemisesta on ollut suurta apua ohjelmistojärjestelmien kehittämisessä, kun tietää mitä ja miten järjestelmän tulee viestiä eri suuntiin eri kielillä. Mitä tuotanto tarvitsee, mitä asentajat, mitä myyjät.

Findoorin tehdas ja hallinto sijaitsevat Iissä ja työntekijöitä on Suomessa reilut 50, joista Iissä noin 30. Myyntiorganisaatio kattaa koko maan ja ovia asennetaan eri kohteisiin ympäri Suomea. Iin tehtaalla valmistetaan reilut 2500 ovea vuodessa.

Suomen lisäksi Findoorilla on tehdas Kanadassa, jossa tehdään Pohjois-Amerikan markkinoille menevät ovet. Sen lisäksi yrityksellä on myyntiorganisaatio Ruotsissa ja Euroopan markkinoilla.

- Visiomme on vahvasti kasvuun painottuva ja uskomme potentiaalia olevan, etenkin Euroopassa, koska vastaavaa ovea ei muilta valmistajilta löydy ja tuotteellamme on hyvä maine niin Suomessa kuin maan rajojen ulkopuolella.

Topias Jaara kehuu Iin yrittäjämöniteisyyttä ja us-

koo kunnan ja yrittäjien yhteistyön luovan hyvinvointi kaikille kuntalaisille.

- Yritysten tuomat työpaikat elävöittävät kuntaa ja luovat vaurautta kaikkien hyväksi.

Suomessa on hänen mu-

kaansa hyvä yrittää, mutta kehitettävää löytyy esimerkiksi ylisukupolvien riskinoton mahdollistamisessa. Sukupolvenvaihdokset tulevat yrityksissä tällä hetkellä kalliiksi erilaisten veroseuraumusten vuoksi, Topias

toteaa.

Hän toivoo kuitenkin mahdollisimman monen yrityksen pystyvän jatkamaan perheyrittäjänsä, kuten Findoor Oy, eikä valuvan ulkomaisten sijoittajien omistukseen.

Findoorin omistavat Topiaksen lisäksi Tauno, Seppo ja Oskari Jaara, heistä Seppo ja Oskari vastaavat yhtiön Pohjois-Amerikan toiminnoista. MTR

Vuoden yrittäjä Kalaliike H. Kuha Oy

Tuore tuote on kalaliikkeelle kaikki kaikessa

Vuoden 2024 iiläisenä yrittäjänä palkittiin Kalaliike H. Kuha Oy. Palkinnon vastaanotti toisen polven

yrittäjä Jussi-Pekka Kuha. Palkinto myönnettiin Iin Yrittäjien syyskokouksessa lauantaina 16.11. Iin Urheili-

joiden talolla.

Kalaliike H. Kuhan talo alkoi jo vuonna 1982, jolloin nykyisen yrittäjän isä Hannu Kuha aloitti yrittäjänä Oulun Kauppahallissa. Nykyisin yritys toimii Iissä, jossa se myy tuotteitaan kivijalkamyymälänä ja tukkukauppana toimivan Iin Majakan kautta.

Sukupolvenvaihdos tehtiin vuonna 2013, mutta Jussi-Pekka oli saanut seuralla kalakauppiaan toimintaa lapsesta saakka.

Yrittäjyys ei ollut ihan aina Jussi-Pekan suunnitelmassa, sillä teini-ikäisenä ja lukioaikana hän ehti pohdita muita ammatteja. Lukion jälkeen hän suoritti putkiasentajan tutkinnon, mutta huomasi pian, että niissäkin töissä oli omat ongelmansa.

- Kauaa en ehtinyt kokeilla kalaliikkeen työntekijän elämää, ennen kuin hyppä-

sin yrittäjäksi. Olen vasta 33-vuotias, mutta nyt yrittäjyyttä on jo yli 10 vuotta takana ja kalaliikkeen toiminta on ollut läsnä koko elämäni ajan, Jussi-Pekka kertoo.

Jussi-Pekan isä Hannu Kuha toimii yrityksessä edelleen mentoroivassa roolissa ja päivittäin hän saapuu töihin jakamaan osaamistaan sekä palvelemaan asiakkaita.

Syyskausi on yritykselle kiireisintä aikaa, sillä silloin käynnistyy syyskutuisen kalan mätisesonki, joka työllistää elokuun puolivälistä lokakuun loppuun asti. Vaikka joulusesonkikin on vilkas, se on ohi melko nopeasti.

Noin 80 prosenttia yrityksen tuotannosta menee tukkumyyntiin ympäri Suomen ja hieman Ruotsiin.

- Vientä on ollut Euroopan ulkopuolellekin, mutta se vaatii monenlaisia todistuksia, ja jos toimitus jää tulii kiinni, niin eipä se siitä kalasta tee yhtään tuoreempaa. Olen joskus sanonut,

että olisi helpompaa myydä rautanauloja, jotka voisi ostaa halvalla ja myydä varastosta, kun hinta on sopiva. Kalaa ei voi varastoida ja hinnat heilahtelevat usein jopa viikon sisällä, Jussi-Pekka sanoo.

Meillä kalakauppa on riippuvainen kotimaisen luonnonkalan hyvästä saatavuudesta. Tänä vuonna siikaa on saatu enemmän kuin edellisvuonna. Kasvatetun kalan tuotanto on kehittänyt niin, että sitä on saatavilla niin paljon kuin tarvitaan. Tuore tuote onkin kalaliikkeelle kaikki kaikessa:

- Iin sijainti on ihanteellinen, sillä saamme tuoretta kalaa Norjasta monta kertaa viikossa, jopa vuorokautta aikaisemmin kuin pääkaupunkiseudulle toimitettavat kalat. Tuoreutta ei tällä alalla voi liikaa korostaa, Jussi-Pekka painottaa.

Sesongista riippuen yritys työllistää 7-10 henkilöä. Jussi-Pekka kertoo, että parhaimmillaan yritys on työllistänyt noin 50 työntekijää.

- Jossakin vaiheessa teemme yrityksen kehityksen kannalta vääriäkin liikkeitä. Nykyisessä koossaan yritys on joustavampi ja pystymme muokkaamaan tuotevalikoimaa helposti kysynnän mukaan. Pyrimme olemaan jatkuvasti kartalla siitä, mitä asiakkaat haluavat. Isompaa laivaa on vaikeampi kääntää.

Jussi-Pekka Kuha on tyytyväinen yrittäjän elämään, vaikka se ei aina ole pelkkää vapautta. Usein työpäivät venyvät myös viikonloppuihin ja öihin.

- Lapsilleni se voi näyttää hienolta, kun isä voi käydä kesken työpäivän kotona, mutta yrittäjän työt seuraavat usein kotiin asti. On oltava koko ajan tavoitettavissa, hän kertoo.

Jussi-Pekan 10-vuotiaat kaksoispojat ovat kuitenkin innokkaasti mukana kalakaupan arjessa, mutta tarkoituksena ei ole alkaa ohjailemaan heidän tulevaisuutensa uravalintoja.

Jenny Kärki

Iin vuoden Yrittäjänä 2024 palkittiin Kala Liike H. Palkinnon otti vastaan yrittäjä Jussi-Pekka Kuha.

Secondhand Shop Evenna vuoden uusi yrittäjä

Secondhand Shop Evennan yrittäjä Eveliina Pakanen iloitsee yrityksensä saamista vastaanotosta ja toivottaa kaikki tervetulleiksi 1-vuotissynttäreille 22.-23.11.

Iin vuoden uudeksi yritykseksi valitun Secondhand Shop Evennan yrittäjä Eveliina Pakanen kertoo olleensa häkeltyneenä, kuullessaan valinnasta.

- Olihan se hämmäntävää, joskaan ei täysin yllättävää. Toiminta on lähtenyt niin hyvin liikkeelle

ja olemme vuoden aikana saavuttaneet kaikki ensimmäiselle toimintavuodelle asettamamme tavoitteet, joten salaa toivoisin sen tulevan jossain vaiheessa huomioduksi. Se yllätti, että huomionosoitus tuli jo tässä vaiheessa.

Haminantiellä toimivas-

sa Secondhand Shop Evennassa liiketilasta puolet on vuokrattaville kirpputoripöydille, ja toinen puoli käsin valikoidun käytetyn tavarann myymälälle. Myyntipöytiä on tällä hetkellä 24. Hintaan kuuluu aina myös pöytien somemarkkinointi, joten asiakkaat näkevät

aina mitä uutta liikkeeseen on tuotu.

- Aluksi myynti tapahtui pelkästään täältä liiketilasta, mutta nyt liikevaihdosta puolet tulee somemarkkinoinnin kautta. TikTok-livet ovat olleet todella suosittuja ja sekä katsojamäärät että myynti ovat joka kerta tuplaantuneet, kolme livemyyntiä tähän mennessä toteuttanut Eveliina iloitsee.

Yrittäjän haaveissa on verkkokaupan avaaminen hinnakkaimmille secondhandtuotteille, sekä toiminnan kasvu vuosien myötä.

- Tällä hetkellä liiketila vastaa tarpeisiimme, mutta hetken ollessa oikea, tavoitteena ovat suuremmat tilat, jotka mahdollistavat toiminnan kasvun.

Hän kiittää asiakkaita kirpputorin menestyksestä lissä.

- En tee tätä yksin, enkä itselleni. Yhdessä asiakkaiden kanssa olemme luoneet iiläisille oman olohuoneen, jossa kohdataan ja tavataan, muutakin kuin kaupankäynnin merkeissä.

Secondhand Shop Evenna avasi ovensa vuosi sitten ja 1-vuotissynttäreitä juhli-taan 22.-23.11. MTR

Yrittäjät yhteisellä aamupalalla

Micropolis täytti iloisesta puheensorinasta yrittäjien kokoontuessa lokakuussa yhteiselle aamupalalle. Aamun aiheena oli Hyvinvointi ja paikalla oli puhujia niin kunnasta kuin paikallisia yrittäjiä.

Aamun aloitti Iin kunnan liikuntaneuvoja Taru Laukka, joka kertoi omasta työnkuvastaan ja palveluista, joita kuntalaisten on mahdollista saada. Ilmainen liikuntaneuvonta kirjoitti paljon keskustelua ja mielenkiintoa.

Joogaopettaja Pet-

ra Niemi aloitti oman puhevuoronsa yhteisellä hengitysharjoituksella. Tämän jälkeen hän kertoi omasta joogapolustaan sekä yrityksensä Yogai perustamisesta.

Satu Kaisto jatkoi esittelemällä oman yrityksen palvelutarjontaa. Taffii on pieni hyvinvointikeskus, josta löytyy monipuolinen tarjonta ryhmäliikuntaa, toiminnallinen kuntosalin sekä erilaisia tilaustunteja mm. skumppajoogaa ja äänimäljarentoutusta.

Anu Suotula-Tepon pal-

veluihin kuuluvat pt-palvelut, treeniryhmät, psykkinen valmennus sekä ravintovalmennus. Suotula-Tepon yritys Kunnostamo tarjoaa myös inbody mittauksia ja treenistudioilta löydät monipuoliset välineet voimaharjoitteluun.

Viimeisenä puhujana oli energiahoitaja Mari Matinlassi. Hän valotti sitä mihin energiahoidon teho perustuu sekä kertoi mitä hoidon aikana tapahtuu.

liSanomat

Kunnan liikuntaneuvoja Taru Laukka valotti liikunnan merkitystä yrittäjien hyvinvoinnin kannalta.

Iiläisiä yrittäjiä kokoontui yhteiselle aamupalalle ravintola Chuan Yi Micropolikseen.

OKT TALOTEKNIikka
TOIMIVAAN KOTIIN

VJH TIHINEN OY

- Teollisuuden työnjohto-, konsultointi-, kunnossapito- ja huoltopalvelut.
- Ajoneuvojen huollot/korjaukset.
- Remontointi-/talonmiespalvelut.
- Kotitalousvähennysmahdollisuus.

P. 044 9709 661 • jorma.tihinen@vjh-tihinen.fi

KORPITEK OY

- Sähköurakointi
- Aurinkopaneelijärjestelmät
- Ilmalämpöpumppujen myynti ja asennus

Tero: 045 7876 9694 korpitek.com/
korpitek@gmail.com

Laite- ja Soitinhuolto

Kuusitie 35, 91100 Ii • P. 0400 747 194
laitejasoitinhuolto@gmail.com

Tukes S2 sähköurakointipätevyys

- Soitin- ja vahvistinkorjaukset
- Sähkölaite- / laitteistokorjaukset
- Sähkösennot
- Pienkonekorjaukset ja muut palvelut
- Suurkeittölaiteiden huolto ja korjaus

KATSO LISÄÄ NETTISIVUILTANI
www.laitejasoitinhuolto.fi

LVI ONNI OY

- Ilmavesilämpöpumput
- Ilmalämpöpumput
- Maalämpöasennukset
- LVI-huolto

p. 040 4878364 | lvionni@gmail.com
www.lvionni.fi

Yrittäjät LIITY JÄSENEKSI

www.yrittajat.fi/pohjois-pohjanmaan-yrittajat/iin-yrittajat

Yritysvierailu Findoorin tiloihin kiinnosti laajaa yrittäjäjoukkoa

Topias Jaara Findoor Oy ja Minna Paakkola Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien Kasva-hankkeen projektipäällikkö avasivat yritysvierailutalaisuuden.

Toimitusjohtaja Tauno Jaara esitteli vieraille Findoorin Iin ovitehdasta.

Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien järjestämä kasvuyritysvierailu Suomen suurimman taitto-ovien valmistajan Findoor Oy:n tiloihin sai runsaslukuisen yrittäjäjoukon kokoontumaan Iihin. Tilaisuudessa oli edustus monen eri alan yrityksistä Iistä ja naapurikunnista. Aamukahvien jälkeen Findoorin toimitusjohtaja Tauno Jaara, sekä vuoden nuoreksi Yrittäjäksi Iissä valittu Topias Jaara kertoivat kuulijoille Findoorin syntyhistoriasta, ja valottivat vahvaan kasvuun tähtäävän yrityksen tulevaisuuden suunnitelmia ja näkymiä.

Ensimmäinen Findoor-ovi syntyi vuonna 1989, kun silloiset H.Jaara & co:n yrittäjät etsivät sopivaa oviratkaisua halliinsa.

-Tarpeet täyttävää ovea ei löytynyt, joten päätettiin valmistaa sellainen itse, Tauno Jaara kertoo. Yrityksen ensimmäisestä taitto-ovesta tuli hitti nopeasti, monet hallilla pysähtyneet rekkakuskit ihastuivat oveen ja tilasivat itselleen samanlaisen. Sana kiiri lähiseudun yrittäjien joukkoon. Ovi myi itse itseään.

Yrityksen juuret ulottuvat vuoteen 1950, jolloin H.Jaara & co perustetaan sora-autoiluun. Vuosikymmenten aikana toimiala on vaihtunut sorasta puunaajaan ja metsän auraamiseen. Uusi halli valmistui Iihin 1989, johon valmistettiin ovet itse. Vuonna 1999 ovien kysynnän kasvun myötä autoilu ja metsän auraus saivat jäädä. Findoor näki päivänvalon ja yritys keskittyi ovien valmistamiseen.

Yritysvierailun lopuksi koonnuttiin yhteiskuvaan tehdään pihalla.

-Aluksi meillä ei ollut ollenkaan myyntiorganisaatiota, vaan kaikki ovet myytiin suoraan tehtaalta, Topias Jaara kertoo.

Ensimmäinen myyjä palkataan vuonna 2016 ja myyntiorganisaatio alkaa kehittyä. Yrityksen liikevaihto oli tuolloin 2 miljoonaa euroa. Tänä vuonna Suomen toimintojen liikevaihto on noin 9 miljoonaa euroa. Iin tehtaalla tuotanto on 2500 ovea.

-Oviamme löytyy joka puolelta Suomea halleista, maataloilta, autopesuloista, paloasemilta ja monista erikoiskohteista, kuten rai-

tiovaunujen huoltohallista, Topias valottaa yrityksen tuotteiden markkinoita.

Findoor aloitti kansainvälistymisen vuonna 2018, perustamalla myyntiorganisaation Ruotsiin. Vuonna 2019 vuorossa olivat Pohjois-Amerikan markkinat ja taitto-ovien myynti aloitetaan Kanadassa.

-Nyt meillä on Kanadassa oma ovitehdas, jossa valmistamme Pohjois-Amerikan markkinoille menevät ovet. Vuosituotanto on 1000 ovea ja liikevaihto 4,5 miljoonaa euroa.

Euroopan markkinoita vastaa Saksaan vuonna

2022 perustettu tytäryhtiö ja yrityksellä on vahva usko myynnin kasvuun myös Euroopassa.

-Tuotteillamme on hyvä maine ja kehitämme niitä koko ajan. Toimimme viime vuonna markkinoille oman Findoor FD-moottorin, takaamaan ovien moitteettoman toiminnan Tauno Jaara kertoo.

Findoor ja Tulevaisuuden Kasvupolut ovat tehneet 10 vuotta yhteistyötä liiketoiminnan kehittämiseksi.

-Findoorissa on ymmärretty työhyvinvoinnin merkitys ja töitä tehdään

suurella sydämellä. Yrityksessä on vahva henki ja sukupolvien välinen vuorovaikutus toimii. Yrityksen johdossa on löydetty hyvät roolit ja avainpaikoille on onnistuttu rekrytoimaan oikeat henkilöt, Mika Ervasti Tulevaisuuden Kasvupoluista totesi omassa esityksessään.

Hän painotti pk-yritysten kannattavan kasvun perustuvan neljään tukijalkaan.

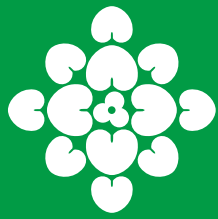
-Johtamisjärjestelmä, arvojen mukainen strategia, tavoitteet ja välitavoitteet arjessa sekä asiakastytytyväisyys ja henkilöstötytytyväisyys pitää olla kunnossa.

Nämä on ymmärretty hienosti Findoorissa ja se näkyy myös yrityksen kassavirrassa ja kasvun mahdollisuuksissa ympäri maailmaa.

Iin kunnan terveiset tilaisuuteen toivat kunnanjohtaja Marjukka Manninen, elinvoimajohtaja Helena Ilikainen ja yrityskehittäjä Noora Huotari, kertoen kunnan ja yritysten vuorovaikutuksesta sekä yritysten merkityksestä kunnan ja kuntalaisten hyvinvoinnille.

Lopuksi tutustuttiin yrityksen toimitiloihin ja tuoteisiin toimitusjohtaja Tauno Jaaran johdolla. MTR

HAUKIPUTAAN LÄÄKÄRIKESKUS

Monipuoliset lääkäripalvelut

Kun tarvitset yleis- ja erikois-
lääkärin, hammaslääkärin tai
fysioterapeutin osaamista,
käänny Haukiputaan
Lääkärikeskuksen puoleen.

Ajanvaraus

Yleis- ja
erikoislääkärit
p. 08 563 5700

Hammaslääkärit
p. 08 540 9907

Fysioterapeutit
p. 08 563 5720

Netissä 24 h
www.hha.fi

Jokelantie 1
Haukipudas

*Oma
lääkäri
lähellä*

KAUNEUSKULMA FLOW JA HIUSSTUDIO FREESI YHDISTÄVÄT TOIMINTANSA 2.1.2025.

Uusi yritys on nimeltään Hius- ja kauneuskulma Freesi&Flow.
Yritys palvelee teitä Kauneuskulma Flown tiloissa Haminantie 4.

Freesi jatkaa toimintaansa 19.12. asti
jonka jälkeen toiminta jää muuttotauolle.
Lahjakortteja voi ostaa Freesistä 18.12. asti, siitä eteenpäin
kauneuskulma Flowsta tai tuttuun tapaan netistä.

*Tervetuloa uudet sekä vanhat asiakkaat
ihaniin laajennettuihin ja uudistettuihin tiloihin.
Meiltä saat jatkossakin ammattitaitoiset ja asiakas-
lähtöiset palvelut koulutetuilta ammattilaisilta.*

Molempien yritysten puhelinnumerot jäävät ennalleen.
Minna 044 4914808/kampaamo ja parturipalvelut
Leila 050 5538828/kauneushoitola

Terveisin Minna ja Leila

HIUS- JA KAUNEUSKULMA
FREESI&FLOW

UUTTA KOTIA RAKENTAMAAN.

PUU'EGO 100 - AITO ENERGIATEHOKAS PUUTALO

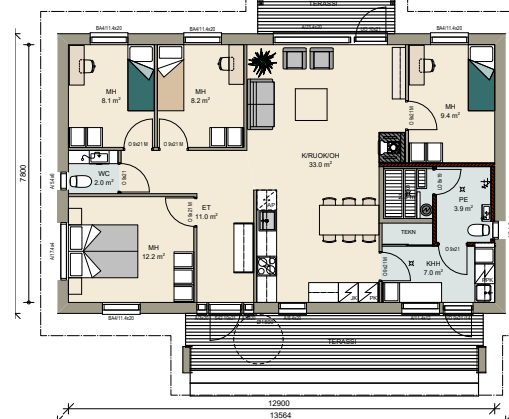

JT-TALO

KYSY
EDUSTAJALTASI
TARKEMMIN!

PUU'EGO 100

HUONEISTOALA 100 m²
KERROSALA 115 m²
KERROSALA/250mm 111 m²

NELJÄN MAKUuhuONEEN LAATUKOTI

Muuttovalmis
Plus lämpöpumpulla

179.700€

+ toim.kulut, tarjous voimassa
15.12.2024 saakka

Puutuomela Oy P. 050 352 6641
www.jt-talo.com jt-talo@jt-talo.com

Iin uudet matkailumahdollisuudet: Hyvinvointia meille kaikille

Monelle meistä kestävä matkailu on jo tuttu käsite: matkustamme luonnon ja paikallisyhteisöjen ehdoilla pyrkien minimoimaan ympäristölle ja yhteisöille aiheutuvan kuormituksen.

Nyt rinnalle on kuitenkin noussut uusi, syvällisempi lähestymistapa, nimeltään uudistava matkailu. Mitä uudistava matkailu tarkoittaa ja miten se voi rikastuttaa kuntamme elämää?

Mitä uudistava matkailu tarkoittaa?

Yksinkertaistettuna uudistava matkailu on toimintaa, jossa matkailija jättää matkakokemuksen paremmaksi pa-

kaksi kuin mitä se hänen saapuessaan oli. Uudistavassa matkailussa ei pelkätään säilytetä ympäristöä ja kulttuuria sellaisenaan, vaan pyritään parantamaan ja vaalimaan alueen hyvinvointia.

Tavoitteena on "paikan tunnun" vahvistaminen: matkailijat ja paikalliset voivat kokea alueen monimuotoisuuden, kulttuurin ja historian entistä syvemmin ja tietoisemmin. Tämä rikastuttaa kaikkien osallisten elämää, luoden voimakkaamman siten kohteen ja vierailijoiden välille.

Näin matkailusta tulee tapa, jolla paikkaa tuetaan ja kehitetään – ei vain turistien käyntikohteen, vaan asukkaiden kotina.

Luova kehittäminen tuo hyötyä kaikille

Toisin kuin voisi ajatella, uudistava matkailu ei vähennä matkailualan kannattavuutta. Sen sijaan se haastaa meidät ajattelemaan, miten voisimme kehittää matkailua luovemmin ja pitkäjänteisemmin. Tuottavuus kasvaa, kun luonnonvaroja hyödynnetään kestävästi ja paikallisten sekä vierailijoiden välistä yhteistyötä tiivistetään.

Uudistavan matkailun avulla voi myös kehittää uusia tuotteita ja palveluita, joissa matkailija pääsee osaksi paikallista yhteisöä. Näin syntyy matkailukohteita, jotka houkuttelevat vierailijoita ympärivuotisesti ja sitouttavat sekä paikalliset että matkailijat kohteen hyvinvointiin.

Uudistavan matkailun voima esimerkkien kautta

Olemme varmasti melkein kaikki jo törmänneet päästöjemme kompensointiin tavalla tai toisella. Esimerkiksi lennon päästöjä voi kompensoida maksamalla hieman

kalliimman hinnan, mutta tuleeko siitä matkailijalle kokemus, että olisi oikeasti parantanut ympäristöänsä? Tuskin. Kun osallistumme johonkin tekemiseen, saamme vahvemmin tunteen siitä, että olemme vaikuttaneet ja parantaneet maailmaa edes hitusen.

Suomessa uudistavan matkailun saralla on jo hienoja esimerkkejä, kuten luonnonhoitolomat. Ne ovat uusin tapa matkailuun – esimerkiksi Lapin Paimenlomilla majoitutaan maatilalla ja loma vietetään eläimiä hoitamalla sekä maatilalla askareita opetellen. Kaikki Lapin paimenlomien tuotot ohjautuvat suoraan niiden tuottajille, eli kyläyhdistyksille ja maataloille. Nuukissa Puolestaan matkailijat voivat osallistua luonnonhoitotöihin, kuten vieraslajien poistamiseen tai niittyjen niittämiseen. Samalla alueen luontoa ja kulttuuriperintöä vaalitaan, ja matkailija saa kokemuksen luonnon elvyttämisestä omakohtaisesti.

Menestystä mitataan uudella tavalla

Perinteiset matkailun mittarit, kuten kävijämäärät ja taloudellinen tuotto, eivät enää yksin riitä mittaamaan menestystä. Costa Rica, joka on edelläkävijä uudistavassa matkailussa, käyttää luonnonvaraisten lintujen, kuten kolibrien, määrää indikaattorina ympäristön tilasta ja matkailun vaikutuksista.

Tällaiset uudet mittarit avaavat uuden näkökulman myös paikallisille yrityksille: menestyksen mittaaminen voikin tapahtua kestävyys- ja yhteisövaikutusten kautta.

Hyötyä kunnalle ja yhteisölle

Näemme koko ajan ympärilämme esimerkkejä, kuinka

matkailu voi pahimmillaan hankaloittaa paikallisten elämää valtavasti; vuokra-asuntojen hinnat ovat pilvissä, turistimassat täyttävät tärkeät ja rauhalliset alueet ja myös kuormittavat luontoa.

Meillä Iissä on nyt mahdollisuus kehittää matkailua huomioiden nuo mahdolliset haitat, ja saada matkailusta meille hyvinvointia ilman, että paikallisten elämä hankaloituu.

Uudistava matkailu voi tehdä kotikunnastamme entistä houkuttelevamman ja elinvoimaisemman. Se tarjoaa yrittäjille tilaisuuden kehittää palveluita, jotka perustuvat syvempään yhteyteen luonnon, kulttuurin ja asukkaiden kanssa. Paikalliset voivat osallistua ja hyötyä matkailusta, kun sitä kehitetään yhteisön ja luonnon parhaaksi. Näin matkailu voi rikastuttaa yhteisöä ja tarjota elämyksiä, joista kaikki hyötyvät – niin vieraat kuin paikalliset.

Matkailusta voi näin tulla yhteisöä elvyttävä voima, joka edistää sekä asukkaiden että matkailijoiden psyykkistä, fyysistä ja taloudellista hyvinvointia. Ajatus siitä, että oma kotiseutu voi matkailun ansiosta kukoistaa, on voimakas. Jokainen meistä haluaa asua paikkansa, jossa yhteisö voi hyvin ja alueen rikkaus säilyy myös tuleville sukupolville.

Uudistava matkailu haastaa meidät ajattelemaan matkailua uusilla tavoilla ja tarjoaa mahdollisuuden vaikuttaa positiivisesti niin yhteisöön kuin ympäristöön. Ehkäpä on aika luoda Iin matkailulle aivan uudenlaisen tulevaisuus?

**Johanna Jakku-Hiivala,
Micropolis/ STORE -hanke**

listä löytyy monia matkailijoitakin kiehtovia kohteita, kuten Praavan alue, mistä löytyy talvisin hyvät ulkoilu-, kelkkailu- ja pilkkimismahdollisuudet. Kuva Visitli

Kaikenlaiset sivunvalmistus- ja painopalvelut kauttamme.

VKK-Media Oy
Puh. 0400 385 281
vkkmedia@vkkmedia.fi

IiSanomat
Puh. 0400 385 281
info@iinlehti.fi

www.vkkmedia.fi

Yrittäjät
POHJOIS-POHJANMAA

www.ppy.fi

**Kuljetusliike
Backman**

+35840 038 7682
kuljetusbackman@gmail.com

www.kuljetusliikebackman.fi

Kiertotaloudesta käännekohta rakennusalalle

Uhka vai mahdollisuus?

Kiertotalous on noussut keskeiseksi teemaksi rakennusalalla, jossa perinteinen "ota, valmista, hävitä" -malli on johtanut luonnonvarojen tuhlaukseen ja kasvavaan jätemäärään. Rakennussektori käyttää maailmanlaajuisesti noin puolet luonnonvaroista ja tuottaa noin 30 % kaikesta jätteestä. Kiertotalous tarjoaa mahdollisuuden vähentää tätä kuormitusta pidentämällä materiaalien elinkaarta ja edistämällä niiden tehokasta käyttöä. Ympäristöministeriön mukaan kiertotalous auttaa kiinteistö- ja rakennusalan ilmastomuutosta ja suojelemaan luonnon monimuotoisuutta.

Rakennusalalla kiertotalous tarkoittaa materiaalien uudelleenkäyttöä, rakennusten muunneltavuutta ja purkumateriaalien kierrätystä. Uusi rakennuslaki, joka astuu voimaan 1.1.2025, edellyttää purkuluvan ehtona entistä tarkempaa purkumateriaalien hyötykäyttösuunnitelmaa. Tämä tuo EU:n jätedirektiivin periaatteet osaksi rakennusalan arkea. Näitä muutoksia voidaan nähdä sekä uhkana että mahdollisuutena: osan toimijoista kokee uudet vaatimukset kalliina lisätyönä, kun taas toiset näkevät niissä liiketoiminnan kasvun mahdollisuuden.

Me Iin Micropolis Oy:ssä olemme kehittäneet julkisrahoitteisissa hankkeissamme ratkaisuja, joilla voidaan parantaa purkumateriaalien hyötykäyttöä paikallisesti ja valtakunnallisesti. Esimerkiksi kipsilevyä voidaan käyttää uuden kipsilevyn valmistuksessa, jolloin se korvaa osan neitseellisestä raaka-aineesta, ja muovimattojen uusiokäyttö on syntynyt teollisia ratkaisuja.

Rakennusalalla kiertotalous tarkoittaa materiaalien uudelleenkäyttöä, rakennusten muunneltavuutta ja purkumateriaalien kierrätystä. Uusi rakennuslaki, joka astuu voimaan 1.1.2025, edellyttää purkuluvan ehtona entistä tarkempaa purkumateriaalien hyötykäyttösuunnitelmaa.

Purkumateriaalien lajittelu ja erillispurku vaativat kuitenkin tarkkaa suunnittelua ja kustannustehokkaita työmenetelmiä, mikä voi olla monelle purku- ja rakennusyhtiölle haaste. Asenteetkin voivat olla este: purkamisen nähdään yhä usein vain pakollisena kuluna, jolloin uudelleenkäytön mahdollisuuksia ei hyödynnetä täysin.

Kiertotalouden edistämiseksi tarvitaan ennakoivaa suunnittelua. Hankkeissamme olemme tunnistanut mahdollisuuksia alan yrityksille kehittää liiketoimintaansa. Purkamisen tarkempi suunnittelu tar-

joaa mahdollisuuksia insinööritoimistoille, jotka voivat kehittää palveluja vastaamaan uusiin kiertotalousvaatimuksiin. Esimerkiksi kiinteistöomistajien kiinteistösalkun hallinta tarjoaa uuden markkinan, jossa voidaan ennakoita käytöstä poistuvien rakennusten kohtaloa: myydäänkö kiinteistö, korjataan uusia käyttöön vai puretaan se, ja kuinka kierrätettävien materiaalien talteenotto kannattaa järjestää.

Hankkeidemme aikana on tullut esille, että kierrätysmateriaalien hyödyntäminen vaatii vähintään vuoden ennakoitua.

Markkinoilla ei vielä ole konkavisvaltaisia ratkaisuja kiinteistösalkun ylläpitoon, ja kiinteistöomistajat joutuvat usein hankkimaan palvelut useasta lähteestä. Jos purkukohteiden suunnittelu ja toteutus tehdään huolella ja hyvissä ajoin, voidaan purkukustannuksissa säästää jätemaksuissa ja kuljetuskustannuksissa. Olemme kohdanneet purkuryhtymäjä, jotka ovat pystyneet saavuttamaan kilpailuetua lajittelemalla materiaalit erikseen hyötykäyttöön ja välttämällä jätemaksut.

Kiertotalous on siis rakennusalalla merkittävä mahdollisuus kestäväan ke-

hitykseen ja liiketoiminnan uudistamiseen. Ennakoi-valla suunnittelulla, uusien toimintamallien omaksumisella ja lainsäädännön tuomien vaatimusten myötä kiertotaloudesta voi tulla alan menestystekijä. Iin Micropolis Oy:n vetämät hankkeet ovat konkreettisia esimerkkejä siitä, miten kiertotalouden periaatteet voivat edistää resurssien tehokasta käyttöä, kustannussäästöjä ja kilpailukykyä. Jos yrityksesi haluaa olla etulinjassa hyödyntämässä kiertotalouden tarjoamia mahdollisuuksia ja tarvitset asiantuntijakumppania kiertotalousratkaisujen ke-

hittämiseen, ota rohkeasti yhteyttä - rakennetaan yhdessä vastuullisempaa tulevaisuutta!

Yhteystiedot:
Projektipäällikkö
Pekka Pääkkönen
 p. 050 596 9582,
 pekka.paakkonen@micropolis.fi
Hankeinsinööri
Petri Leppänen
 p. 040 753 8381,
 petri.leppanen@micropolis.fi

Rantakairan
SähköOy

LIITY
JÄSENEKSI

www.yrittajat.fi/
pohjois-pohjanmaan-yrittajat/
iin-yrittajat

Yrittäjät

IILÄINEN

www.yrittajat.fi/pohjois-pohjanmaan-yrittajat/iin-yrittajat

Yrittäjät

Kustantaja: Iin Yrittäjät ry
Vastaava toimittaja: Juha Kallio

Toimittajat: Heimo Turunen, Jenny Kärki,
Matti-Tapio Rissanen

Toimitus: Iin Lehti Oy, info@iinlehti.fi
Heimo Turunen 0400 385 281

SEURAAVA IILÄINEN
ILMESTYY
HUHTIKUUSSA 2025
Aineiston toimitus
(info@iinlehti.fi)

Ilmoitusmyynti: Iin Lehti Oy
Taitto: VKK-Media Oy/Eila Lahtinen
Painopaikka: Kaleva365 Oulu

Juha Kallio jatkaa Iin Yrittäjien puheenjohtajana

Iin Yrittäjien puheenjohtaja Juha Kallio luovuttamassa Vuoden yrittäjäpalkintoa Jussi-Pekka Kuhalle. Iin kunnan puolesta palkintoja lahjoittivat ja kunnan terveisiä kertoivat elinvoimajohtaja Helena Illikainen, kunnanjohtaja Marjukka Manninen ja kunnanvaltuuston puheenjohtaja Johannes Tuomela.

Iin Yrittäjien syyskokous ja pikkujoulu pidettiin lauantaina 16.11. Iin Urheilijoiden talolla eli tuttavallisesti Rysällä. Iin Yrittäjien puheenjohtajana jatkaa automaalamoyrittäjä Juha Kallio. Takana on myös neljän vuoden puheenjohtajapesti. Hallitukseen valittiin uutena Juha Jaara Alarannan Kota Oy ja Eveliina Pakanen Secondhand Shop Evenna ja entisinä jatkavat Paula Harju, ja Arto Tikkanen. Muut hallituksen jäsenet ovat Marja Jaara, Mauri Pirttikoski, Heimo Turunen ja Minna Hevosmaa.

Toiminnantarkastajaksi valittiin Helka Tapio ja varalle Markku Koskela. Syyskokouksen puheenjohtajana toimi Juha Kallio ja sihteerinä Mari Matinlassi.

Toimintasuunnitelmasa on tavoitteena vuonna 2025 paikallisten pienten ja keskisuurten yritysten ja yrittäjien edun ajaminen, järjestötoiminnan vahvistaminen sekä toimialueen-

sa taloudellisten, henkisten ja sosiaalisten voimavarojen kasvattaminen. Paikallista -hankkeen toimintaan osallistutaan aktiivisesti.

Jäsenet voivat esittää asioita hallituksen käsiteltäväksi. Hallitus tulee kutsuaan kokouksiinsa kunnan elinkeinotoimen virkailijoita ja luottamushenkilöitä tai muun alan erikoistuntijoita riippuen kokouksissa käsiteltävästä asiasta. Hallitus muodostaa myös eri alojen toimikuntia. Yhteistyötä kunnan luottamushenkilöiden ja virkamiesten kanssa jatketaan pitämällä yhteyttä Iin kunnanhallitukseen ja yrittäjävaltuutettuihin. Ensi vuonna alue- ja kuntavaaleihin toivotaan yrittäjiä ehdokkaiksi eri puolueiden listoille. Yrittäjien 50-vuotishistoriikki kirjaa markkinoidaan aktiivisella otteella.

Iin lukion oppilaiden yrittäjämessuille osallistutaan lukiolaisten ehdoilla ja pidetään koulutoimeen yhteyttä, järjestetään yhteinen syysretki, jatketaan kun-

tayhteistyötä, osallistutaan Iin yritystoiminnan kehittämishankkeisiin ja osallistutaan nuorisokasvatukseen eri projektien ja hankkeiden puitteissa. Yrittäjähdistys on mukana järjestämässä keskustan alueella Vappu- ja joulumarkkinoita.

Vahvaa vaikuttamista

Syyskokouksessa oli vierailijana iiläinen Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien Kasva -hankkeen projektikoordinaattori Minna Paakkola, joka kotiseutuylpeydellä totesi Iin kahden yrittäjähdistyksen vaikuttavan merkittävästi Iin kunnan elinkeinostrategian toteutumisessa. Yhdistykset ovat myös rakentamassa yritysmönteisyyttä, joka taas tuo uusi yrityksiä paikkakunnalle.

-Viimekeväinen yrittäjien kunnalle antama palaute Kuntabarometrin kautta toi Iin kunnan yrittäjämönteisyydessä valtakunnallisesti 25. sijalle. Nyt haastan yrittäjiä ja kuntaa, että kahden

vuoden kuluttua kyselyssä päästäisiin palkintosijoille.

Kunnanjohtaja Marjukka Manninen toivoi kunnan päätöksien yritysmönteisyyden herättävän Oulun seudulla kiinnostuksen yritysten sijoittumiseen Iihin. Hän mainitsi vuoden aikana perustetun yli 50 uutta yritystä paikkakunnalle. Yritysten liikevaihto on kasvanut 25 prosenttia. Elinkeinopuolelle on lisätty neuvontaresursseja nykyisten työntekijöiden avuksi. Juna-aseman ja ohitustien valmisteluihin on saatu valtiolta rahaa. Hyvää julkisuutta on saatu paikkakunnalle muun muassa uuden ympäristöuudistuksen toteuttamisessa.

Puheenjohtaja Juha Kallio mainitsi avaussanoissaan, että Iin Yrittäjien jäsenyritykset työllistävät lähes 500 henkeä. Tosin 70 prosenttia jäsenistä on yksinyrittäjiä. Tulevana vuonna on tavoitteena jäsenmäärän kasvattaminen mm. tarjoamalla vaihtoehtona kannattajajä-

Juha Kallio luovutti Iin Uusi Yrittäjä palkinnon Eveliina Pakaselle.

Vuoden Nuori yrittäjäpalkinnon otti vastaan kaukalopallo-ottelumatkalla olleen Topias Jaaran puolesta isä Tauno Jaara.

Hallituksen valittiin uusina jäseninä Eveliina Pakanen ja Juha Jaara.

senyyttä. Kallio yhtyi PPy:n Seniorijohtoryhmän jäsenen Heimo Turusen ehdottamaan seniorijäsentöiminnan käynnistämiseen tulevan vuoden aikana.

Pikkujoulussa palkitsemisia

Syyskokouksen jälkeen pidetyssä pikkujoulussa Iin kunta ja Iin yrittäjät palkitsivat Vuoden yrittäjänä 2024 Jussi-Pekka Kuhan Kalaliike H. Kuha. Palkinnon luovutti Juha Kallio. Kukkien tilalla palkituille ojennettiin Iin Yrittäjien historia- ja juhla-kirja. Iin kunnan palkinnon luovuttivat kunnanvaltuuston puheenjohtaja Johannes Tuomela, kunnanjohtaja Marjukka Manninen ja elinvoimajohtaja Helena Illikainen.

Vuoden uutena yrityksenä palkittiin Secondhand Shop Evenna, jota reilun vuoden ajan on pyörittänyt Eveliina Pakanen. Vuoden nuorena yrittäjänä palkittiin Topias Jaara Findoor Oy, jossa ovat omistajina myös

Tauno, Seppo ja Oskari Jaara. Palkinnon otti vastaan isä Tauno Jaara, koska kaukalopalloa harrastava nuori yrittäjä oli ottelumatkalla Keski-Suomessa.

Kuluneena vuonna 60 vuoden merkkipäivää viettäneitä Esa Pakasta ja Pirjo Ervastia huomioitiin Iin Yrittäjien juhla- ja historia kirjalla.

Pitopalvelu Taina Häkkinen laittamasta jouluruokailusta tuli paljon myönteistä palautetta.

Pikkujoulumusiikkia esitti nelijäseninen bändi, Riki Sorsan Veli, eli RSV-Band. Monipuolisesti tämän päivän tanssi- ja suomirock musiikkia soittava yhtye toimii Kempele-Oulu-Kemi akselilla. Jäsenet ovat tehneet tilauskeikkoja parin vuoden ajan. Toki kaikilla jäsenillä on takanaan monipuolinen soittohistoria.

Heimo Turunen

Pikkujouluun kuuluva Pitopalvelu Taina Häkkinen laittama jouluruokailu oli illan odotettu ohjelma-numero.

Talous haastaa mutta katsomme positiivisessa hengessä tulevaan

Näin marras-joulukuun taitteessa on useimmissa organisaatioissa, kuten myös kunnissa aika, jolloin toisaalta muodostetaan kokonaiskuvaa kuluvasta vuodesta ja toisaalta, erityisesti talouden näkökulmasta valmistellaan viimeisiä viilauksia budjetteihin ja toimintasuunnitelmiin tulevalle vuodelle 2025. Vuosi 2024 näyttää olevan kuntakentässä erittäin vaikea. Alkuvuoden kehityksen perusteella tehdyt arviot näyttävät pahimmillaan siltä, että jopa kolmeneljäsosaa kunnista tulee tekemään vuoden 2024 osalta alijäämäsien tilinpäätöksen.

Osa kunnista saattaa mennä miinukselle jopa vuosikatteen osalta. Suurin osa ennakoimattoman suurista haasteista johtuu Suomen julkisen sektorin suurimmasta uudistuksesta eli soteuudistuksesta, joka muokkasi kuntakenttää erittäin suuresti sototoimintojen siirryttyä hyvinvointialueille vastuineen ja rahoineen. Ensimmäinen toimintavuosi ison uudistuksen osalta ei ole mennyt ihan ongelmitta ei toiminnallisesti eikä varsinkaan taloudellisesti. Toiminnallisesti kuntiin näkyy sekä raju keskittäminen että toisaalta uuden ison kokonaisuuden toimintojen osittainen järjestäytymättömyys sekä hyvinvointialueiden ja kuntien välillä olevien vastuunjakojen ja roolien hakeminen. Valitettavasti Pohteen ratkaisut ovat osaltamme olleet erittäin rajuja ja johtaneet jopa epäinhimillisiin tilanteisiin erityisesti kunnan pohjoisosan hoivapaikkojen ja muutoinkin palveluiden saatavuuden osalta.

Hyvinvointialueiden ensimmäistä elinvuotta ja vaikutusta kuntiin tasoittamaan luotiin valtionosuusjärjestelmään erinäisiä siirtolaskelmia ja niihin muutosta tasoittavia leikkureita. Samoin vuokraasetus säädettiin turvaamaan kuntataloutta ja joustavoittamaan kuntien käsiin jäävien sotekiinteistöjen ja niiden käytön kehittämistä.

On valitettavaa, että ns. Paras-lain mukaisten kuntayhtymien todella räikeästi epätasa-arvoista tilannetta ei haluttu korjata. Tätä kautta Iin kunta menetti yli 1 M€:n vuokratulot vuoden 2023 ajalta ja vaikka jonkinlainen neuvottelutulos saatiin jatkuvuudelle 2024-25 aikaiseksi, emme edel-

leenkään saa asetuksen mukaista vuokraa. Iin kunta kärsi myös sotesiirtolaskelmissa. Osin tämäkin johtuu kuntayhtymärakenteesta ja erityisesti kulujen karkaamisesta Oulunkaaren viimeisen kahden-kolmen vuoden osalta. Näiden pohjalta nimittäin muodostettiin siirtolaskelmat, jolla valtionosuudet jaettiin hyvinvointialueiden ja kuntien kesken. Näyttää myös siltä, että moni yhdyspinnassa tai ns. ei-kenenkään maalla oleva palvelu on jäänyt ja on jäämässä kuntien kontrolle.

Valtio näyttää tulevan kuntien kukkarolle myös alv-muutosten, indeksileikkausten ja työllisyysuudistuksenkin kautta. Senkin tuki piti olla kustannusneutraali. Monia kuntien rahoitukseen negatiivisesti vaikuttavia muutoksia on luvattu kompensoitavan kuntien tehtävien karsimisella ja erilaisilla asetusten huojennuksilla. Niitä odotellessa ei varmaankaan kannata hengitystä pidellä.

Kuntien tiukkaan taloustilanteeseen vaikuttaa luonnollisesti yleinen taloustilanne, kova kustannuskehitys sekä toisaalta työttömyyden ja yritysten tilanteesta johtuva ennakoituakin huonompi verokehitys sekä valtion päätökset mm. valtionosuusleikkausten ja sotesiirtolaskelmien osalta. Toisaalta osin vähän keino-tekoinen hyvältä näyttänyt vuosi 2023 sekä yleinen kustannus- ja palkkakehitys on johtanut tilanteeseen, jossa osan kuntien menokehitys on jossain määrin karannut käsistä ja jopa 10 %:n kasvuja menokehityksessä on havaittu. Kuten kaikki ymmärtävät, tämä ei ole terveellä pohjalla missään tilanteessa.

Iin kunnan osalta on tehty jo pidemmällä aikavälillä useampia talouden tasapainottamisohjelmia. Pelkät ohjelma toki eivät taloutta tasapainota, mutta ne ovat johtaneet myös konkreettisiin, vaikuttaviin toimenpiteisiin. Viimeisimmät toimenpiteet on tehty uuden strategian toteuttamiseksi ja jatkeeksi tehty iso hallinnon uudistus. Sen tavoitteena oli sekä sujuvoittaa että selkeyttää johtamis- ja päätöksentekojärjestelmää ja -kulttuuria, kehittää johtamis- ja esimiestyötä, parantaa talousymmärrystä kaikkien toimijoiden osalta sekä vähentää byrokratiaa ja parantaa saavutettavuutta.

Kuluvaa vuotta on leimannut hieno ja aktiivisesti vastaanotettu 650-vuotisjuhlamme erinäisine tapahtumineen, tekoineen ja hankkeineen, toteaa Iin kunnanjohtaja Marjukka Manninen. Kuva Studio Salama.

Eri toimenpiteillä saatiin vuoden 2022 osalta 1,8 M€ alijäämäiseksi tehty budjetti käännettyä yli 0,3 M€ ylijäämäiseksi. Käännös oli olenainen ja ratkaisevan tärkeä taseen ylijäämien säilyttämiseksi ja kasvattamiseksi sekä käyttötalouden suunnan kääntämiseksi. Samalla linjalla vuosi 2023 saatiin noin 0,7 M€ ylijäämäiseksi. Näillä liikuilla varauduimme osaltaan jo ennakkoon kuntasektorille erittäin vaikeiksi vuosiksi ennustettuihin vuosiin 2024 ja 2025 sekä niiden mahdollisesti aiheuttamien kuoppien ennakkopaikkaamiseen.

Iin osalta on erityisen tärkeä ottaa huomioon myös tulevat uusiutuvan energian hankkeet, tässä vaiheessa erityisesti tuulimyllyt, joiden ansiosta tuleva tulovirta realisoituu täysmittaisesti noiden vaikeiden vuosien loppupuolella. Uusiutuvan energian tuotanto voi myös avata muita isojakin mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Näitä aktiivisesti haemme ja työstämme.

Iin osalta ongelma ei viime aikoina ollut niinkään kulujen hillinnässä,

Myös työllisyyskehitys ja yritysten tilanne odottaa edelleen paranemistaan. Vaikka alkuvuosi näytti todella synkeältä, on se kuitenkin paranemaan päin. Arvioimme kuitenkin, että alijäämä tulee olemaan kuluvan osalta reilun miljoonan, puolentoista luokkaa riippuen vahvasti loppuvuoden verokertymästä. Yllätyksiä ei toivottavasti enää tule valtion puolelta. Jos ja kun lopputilanne muodostuu kerrotun kaltaiseksi, voidaan sitä pitää yleinen taloustilanne, toimintaympäristön ja maailman tilanteen kehitys sekä kuntakentän ennusteet huomioiden siedettävänä.

Taloustarvion valmistelu on juuri nyt kiihkeimmillään. Sitä valmistellaan erittäin tiukan talouskurin hengessä, jotta valtion toimenpiteiden ja verokertymien heikkouden takia väistämätön alijäämä saadaan jäämään mahdollisimman alhaiseksi. Veroprosentit uskallettiin jättää ennalleen, kun meidän osalta talouden käänne tulee tapahtumaan vuoden 2026-2027 osalta vähintäänkin kiinteistöverotulojen noustessa sitä mukaan, kun rakenteella olevia tuulimyllyjä liitetään verkkoon. Veroprosentit halutaan pitää myös seudullisesti kilpailukykyisenä, jota se osaltaan tukee sekä veto- että pitovoimaa. Kunnallisvero tuleekin nyt kuulumaan Oulun seudun toiseksi matalimpaan ryhmään.

Olenaisen tärkeää on edelleen kaikkien talousymmärrys, talousjohtaminen ja tarkka taloudenpito. Myös raportointia, seuranta ja talousviestintää on kehitetty ja kehitetään parhaillaan. Myös koko vastuullinen henkilöstömme tekee esimerkillisesti isompia ja pienempiä ratkaisuja, jolla rajalliset resurssit saadaan suunnattua oikein. Kuitenkin meiltä täytyy löytäytyä uskallusta luottaa tuleviin tuloihin, satsata tässä vaiheessa elinvoimainvestointeihin sekä elinvoimaa tuoviin tulevaisuuden mahdollisuuksiin.

Pelkästään säästämällä mikään kunta ei ole noussut suosta mutta moni on kiihdyttänyt negatiivista kierrettään. Iin osalta on ilahduttavaa, että alkuvuoden aikana on perustettu ennätysmäärä yrityksiä. Lisäksi niiden liikevaihto on kokonaisuutena kas-

vanut jopa neljänneksen. Myös isoja hankekehityksiä on meneillään. Lisäksi jonkinasteista liikehdintää on myös kiinteistökaupassa, joka on itseasiassa varsin vilkasta alueellamme. Sen osalta on tärkeää myös Hypon luottoluokitus, joka on parantunut ja poikkeaa osaltamme positiiviseen suuntaan kuntakentässä. Ilahduttava on myös ihan vastikään saatu tieto siitä, että kunnan nettomuutto on kääntynyt positiiviseksi.

Kuluvaa vuotta on leimannut hieno ja aktiivisesti vastaanotettu 650-vuotisjuhlamme erinäisine tapahtumineen, tekoineen ja hankkeineen.

Myös näkyvyytemme on ollut varsin positiivista ja isoa. Hienoa julkisuutta on saatu viime aikoina mm. erinomaisesti onnistuneen rannan suunnittelukilpailun ja juuri valmistuneen Vihkosaaren uimastadionin osalta. Vihkosaaren kokonaisuutta jatkokehitetään vielä ensi kevään ja kesän aikana. Koko Illinsaarenkin osalta tapahtuu mm. reitistöjen siltojen kunnostuksen osalta.

Isot investoinnit Valtarin monitoimitalon ja kirjaston osalta tulevat ratkaistavaksi ja jo aloitettavaksi. Investoinnit ja ratkaisut niiden toteuttamiseksi ovat isoa ja haasteellisia, mutta ne tukevat tulevaisuutta ja kunnan kasvatus, sivistys ja kulttuurityötä. Sillä puolella toiminnallisesti tapahtuu paljon esimerkiksi varhaiskasvatuspuolella, jossa esiopetuksessa siirrymme palveluohjauksesta kehittämällä "jokaiselle koulukaveri jo esiopetusvuonna"-malliin. Olemme päässeet myös hienosti mukaan valtion kaupunkiseutujen MAL-rahoitukseen. Sen avulla juna-asemahanke lähtee realisoitumaan ja ikuisuusky-symystä, ohitustietä, aletaan suunnittelemaan.

Kunnan yksi, nykyisessä tilanteessa korostuva rooli on hyvinvointityö. Sillä saralla olemme kunnostautuneet erityisesti liikunnan ja osallisuuden osalta. Hyvinvointityön yksi osa on itsestä ja toisista välittäminen - pidetäänhan siis tästä teemasta huolta jatkossakin.

**Marjukka Manninen
kunnanjohtaja, li**